

БИОГРАФИЈА

Проф. д-р Христина Спасевска

Христина Спасевска е професорка на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје од областа на физиката и актуелен проректор за настава на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Таа е мажена и мајка на син.

ОБРАЗОВАНИЕ

Родена е на 29 април 1967 година во Струмица, каде што го завршила своето основно и средно образование со континуирано одличен успех. Во 1990 година дипломирала на Природно-математичкиот факултет во Скопје на насоката применета физика, на тема „Метод на фазен контраст“, како најдобар студент на генерацијата со успех 8,62. На истиот факултет магистрирала во 1997 година на тема „Испитување на системот полиетиленоксид-вода со оптички и електрооптички методи“, а во 2002 година ја одбранила докторската дисертација „Истражувања на молекуларни и макроскопски параметри на полимери што содржат 1,3,4-оксадијазолови прстени“.

РАБОТНО ИСКУСТВО

Својата академска дејност ја започнува во 1990 година како помлад асистент на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а за асистент е избрана во 1997 година. Во 2003 година е избрана за доцент, во 2008 година за вонреден професор, во 2012 година за редовен професор, а во 2017 година е реизбрана за редовен професор на истиот факултет.

Таа е продекан за настава во мандатниот период од 2012 до 2016 година и раководител на Институтот за математика и физика во мандатниот период од 2016 до 2020 година при Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје. На истиот факултет таа е актуелен раководител на акредитираната Лабораторија за радијациона физика (РАД-ЛАБ), како и раководител на Центарот за сончеви технологии–СОЛТЕК во периодот од 2009 до 2018 година.

ПРИЗНАНИЈА И НАГРАДИ

Во 2019 година е добитник на 13 Ноемвриска награда за наука на Град Скопје за остварување во науката, техниката и стопанството од областа на обновливите извори на енергија и енергетската ефикасност.

СТИПЕНДИИ

Таа е корисник на стипендија за талентирани студенти од Министерството за образование и наука, како и стипендист на Италијанската влада во програмата „Тренинг и истражување во италијански лаборатории“ на Меѓународниот центар за теориска физика „Абдус Салам“ и УНЕСКО, за деветмесечен научен престој во Институтот за наноструктурни материјали при Истражувачкиот совет на Италија во Болоња во периодот од 2007 до 2008 година.

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Како асистент по физика е ангажирана да изведува аудиториски и лабораториски вежби по предметите Физика 1 и Физика 2 на тогашниот Електротехнички факултет во Скопје, како и Физика за студентите од Машинскиот факултет во Скопје, од Интердисциплинарните студии за инженерство на животна средина и од Воената академија.

По изборот во наставничко звање, Христина Спасевска е ангажирана во изведувањето настава на прв циклус студии по предметите Физика 1, Физика 2 и Електрооптика за студентите од Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје; настава по предметот Физика за студентите од Воената академија; настава по предметите Практикум по инженерска физика и Физика за студентите на Машинскиот факултет, настава по предметите Физика 1 и Физика 2 на Технолошко-металуршки факултет во Скопје и дисперзираните паралелки во Кавадарци и Штип. На втор циклус студии таа изведува настава на предметите: Материјали за конверзија и складирање на енергијата; Производство на сончеви панели; Нанометрологија и стандардизација; Наноматеријали и наноструктури; Иноваторство и трансфер на технологии; Биофизика, Полимерни спроводници и нивна примена во нови технологии на Факултетот за електротехника и информациски технологии, како и настава на предметите Синтетички полимери и нивна примена во нови технологии и Физика на колоиди на Природно-математичкиот факултет во Скопје. На трет циклус студии изведува настава на студиските програми Метрологија и Електротехника и информациски технологии на предметите: Методологија на научно-истражувачка работа во полето на техничко-технолошките науки; Нови генерации на фотоволтаични технологии и примена; Наноматеријали и нанотехнологии; Квантна и нанометрологија и Примена на нуклеарни технологии во индустријата.

Како асистент и професор по физика на прв циклус студии на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје и на другите факултети, таа е ангажирана со голем број часови вежби и предавања и работи со голем број на студенти, што во некои академски години го надминува бројот од 80 студенти по генерација.

Досега таа е ментор на 33 и член на комисија за оцена и одбрана на 35 дипломски работи, ментор на 16 и член на комисија за оцена или одбрана на 24 магистерски работи, член на комисија за оцена и одбрана на 2 докторски дисертации и ментор на 3 одбранети докторски дисертации.

Во периодот од 2011 до 2016 година, Христина Спасевска во неколку наврати е предавач на Факултетот за електротехника при Универзитетот во Љубљана, како и предавач на околу 17 домашни и меѓународни школи и работилници.

Таа е коавтор на повеќе учебници, збирки и учебни помагала по физика и електрооптика, како и прирачници за обуки од областа на енергетската ефикасност, фотоволтаици, сончеви топлински колектори и методологија на процесот за препознавање на претходни знаења и вештини стекнати во неформалното и информалното образование. Исто така, таа е коавтор на два учебника по физика за прва година за средните стручни училишта и учествува во превод и стручно уредување на две книги од странски автори.

Активно учествува во обновувањето на опремата за лабораториски вежби по физика, набавена преку Меѓународната агенција за атомска енергија и е координатор за воспоставување нови вежби по атомска физика, како и вежби по предметот електрооптика.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Научноистражувачката работа ја започнува како магистрант во Лабораторијата за електрооптика на дисперзни системи при Институтот за физика на Природно-математичкиот факултет, преку која соработува со Институтот за полимери при Бугарската академија на науките.

Од изборот во доцент својата научноистражувачка работа ја продолжува на Факултетот за електротехника и информациски технологии, каде што е координатор за основање на нова лабораторија за добивање и карактеризација на материјали и нивна примена. Денес оваа Лабораторија за радијациона физика (РАД-ЛАБ), чијшто раководител е Христина Спасевска, е акредитирана и во неа е поставена нова научноистражувачка опрема, набавена преку Меѓународната агенција за атомска енергија и Централно Европската иницијатива. Во 2018 година кон лабораторијата се приклучи и Центарот за сончеви технологии–СОЛТЕК.

Таа овозможува научни и применети истражувања со техниките: ултразвучна спреј пиролиза, оптички стимулирана луминисценција и термолуминисценција, спектроскопија во ултравиолетовото и видливото подрачје на бранови должини, персонална дозиметрија, фотоволтаичен и сончев топлински колекторски систем, и е опремена со лабораторија за подготовка на примероци. Оваа лабораторија има воспоставено соработка со повеќе универзитети и истражувачки центри во земјата и во странство, што овозможува научноистражувачките резултати да се објавуваат во меѓународни списанија, да се прават интеркомпарациски мерења и да се работат проекти финансирани од меѓународни фондови.

Христина Спасевска својата научноистражувачка и стручна дејност ја реализирала во околу 40 научноистражувачки, развојни и иновативни проекти, финансирани од домашни и меѓународни финансиски програми како што се ФП7, ЕУРЕКА, Хоризонт 2020, ИПА и КОСТ, Еразмус, проекти финансирани од Меѓународната агенција за атомска енергија, Светска Банка, Централно Европската Иницијатива, Министерството за образование и наука, како и бројни компании. Во проектите таа се јавува како раководител, раководител на проектен тим, национален координатор и учесник.

Таа е коавтор на околу 80 трудови со оригинални научни резултати, објавени во списанија или зборници од конференции. Од нив 12 трудови се објавени во списанија со фактор на влијание. Исто така, таа има објавено и 7 стручни трудови.

Нејзината научна експертиза е во областите на физика на материјалите, т.е. добивање и карактеризација на материјали со методите: ултразвучна спреј пиролиза, статичко расејување на светлината, електрично двојно прекршување, вискозиметрија, диелектрична/импедансна спектроскопија, атомска силова микроскопија, оптичка спектроскопија, микро-раманова спектроскопија. Потоа, испитување на материјали изложени на јонизирачко зрачење со методите: оптички стимулирана луминисценција и термолуминисценција и материјали за енергетска ефикасност. Исто така, таа има објавено научни резултати и во областите на добивањето и примената на фотоволтаиците. Стручната експертиза на Христина Спасевска е во областа на фотоволтаични системи, иновации, трансфер на технологии и технолошки развој, како и образовни модели во националната рамка на квалификации.

Христина Спасевска има богата меѓународна соработка со престижни универзитети, научноистражувачки институти, меѓународни организации и компании, каде што остварува бројни студиски престои, учествува на работилници и состаноци. Резултат на препознатливоста на нејзината научноистражувачка работа се поканите да учествува како воведен говорник, предавач, панелист и модератор на околу 52 меѓународни научни и стручни собири во земјата и во странство. Исто така, таа е претседател или член на организациски или програмски одбор на повеќе од 20 научни и стручни собири.

Од 2016 година таа е член на уредувачкиот одбор на меѓународното списание Journal of Electrical Engineering and Information Technologies – JEEIT, а од 2017 година и на стручното списание за инженерско творештво и технологија „Инженерство“.

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Преку членување во работни групи, комисии и советодавни тела, Христина Спасевска со своите стручни активности придонесува за подобрување на статусот на образованието, науката и иновациите на национално и меѓународно ниво, како и за нивна промоција.

Таа е вклучена и во активности за зголемување на капацитетите на државните институции. Од бројните ангажмани може да се издвојат: Национален координатор на Форумот на Советот за иновации (од 2021), член на Работна група за спроведување на енергетска транзиција при Фондацијата Фридрих Еберт (2019), член на Комисија за доделување на наградата „Најдобар млад научник“ кај Претседателот на Република Северна Македонија (2018), национален координатор на Хоризонт 2020 програма во одделот енергетика (2016-2018), член на Оперативна група на проектот „Таблет за секое дете“ при Министерството за образование и наука (2015), член на работната група на проектот Стоп Brain Drain, Министерство за образование и наука (2013), член на Комисија за организации со статус на јавен интерес, Влада на Република Македонија (2012-2016), член на Комисијата на проектот “Патент МК”, Министерство за образование и наука (2009), член на Светскиот конгрес за обновливи извори на енергија (2007-2012), член на експертскиот тим во Регионален центар за животна средина за централна и источна Европа и Министерството за животна средина и просторно планирање за подготовка на национална стратегија за примена на Кјото протоколот и спроведување на Механизмот за чист развој, како и Правилник за оцена на влијанието врз животната средина (2005).

Од 2006 година е вклучена во развивањето на метролошката инфраструктура на нашата држава, прво како член од 2006 до 2015 година, а потоа, од 2017 година, и како претседател на Метролошкиот совет при Бирото за Метрологија. Досега таа има учествувано во подготовка и ревизија на Законот за метрологија, како и на подзаконските акти.

Во 2021 година е член на стручниот тим за изготвување на нова Концепција за државна матура, училишна матура и завршен испит во јавното средно образование.

Уште од почетокот на својата академска кариера Христина Спасевска е вклучена во работата на Друштвото на физичарите на Македонија. Таа учествува во комисиите за подготовка и прегледување на задачи по физика на државните и регионалните натпревари за средно образование. Во периодот од 2003 до 2005 година е член на Управниот одбор на Друштвото и член на Извршниот комитет на Balkan Physical Union-BPU.

Исто така, таа е вклучена и во работата на Сојузот на здруженија за техничка култура на Македонија - Народна техника, прво како член на Управниот одбор од 2007 до 2008 година, а потоа и како претседател од 2008 до 2015 година. Пред овие нејзини ангажмани таа е вклучена во комисиите за натпревари „Наука на младите“ и „Млади техничари и природници“. Во својство претседател на Народна техника работи на промовирање на природните и техничките науки кај младите уште од најрана возраст.

Христина Спасевска е иницијатор за формирањето на Здружението на инженерите по физика како професионална организација и е нејзин прв претседател. По зачленувањето на здружението во Асоцијацијата на здруженија на инженери - Инженерска институција на Македонија, во периодот од 2007 до 2016 година е генерален секретар на Асоцијацијата, а од 2016 година до денес е нејзин претседател. Во овој период Инженерската институција на Македонија се етаблира меѓународно и во 2010 година станува полноправна членка на Асоцијацијата на европски национални инженерски организации, а во 2018 година и членка на Европската организација на млади инженери. Исто така, Асоцијацијата во 2016 година го добива националното признание „Повелба на Република Македонија“, по повод 70 години од основањето како професионална и научно-стручна организација, но особено поради постигнатите резултати во стимулирањето и координирањето на развојот на науката и новите технологии во сите инженерски дисциплини.

Резултат на проектот „Пазарно ориентирани вештини за одржливо енергетски ефикасно градење“ од програмата Хоризонт 2020 и доказ за неговата одржливост е основањето на Центарот за менаџирање на знаење и вештини во 2019 година, за чиј претседател е избрана Христина Спасевска. Од страна на Министерството за образование и наука Центарот е акредитиран за обуки од областа на енергетската ефикасност, фотоволтаици, сончеви топлински колектори и методологија на процесот за препознавање на претходни знаења и вештини стекнати во неформалното и информалното образование.

Христина Спасевска учествува во работата на Комората на овластени архитекти и овластени инженери од нејзиното основање, прво како член на Комисијата за преглед на документација за издавање инженерски овластувања од Одделението за животна средина (2008 - 2020), потоа како претседател на Одделението за животна средина (2016 - 2020) и како член на Управниот одбор во 2017 година.

Во својот 33 годишен работен ангажман на Факултетот за Електротехника и информациски технологии во Скопје, таа е вклучена во голем број комисии и тела. Таа е претседател на Комисијата за промоција на наставната дејност (2004 - 2008), член на Комисијата за јавни набавки (2004 - 2008), член на Комисија за изготвување правилник за плати во 2012 година и на Комисијата за студентски практики (2011 - 2012). Како продекан за настава во мандатниот период од 2012 до 2016 година, покрај редовните службени ангажмани, таа работи на воспоставување нов систем за обезбедување квалитет во наставниот процес на факултетот.

Христина Спасевска активно е вклучена и во општествените случувања со искажување на ставови и мислења од делокругот на нејзината експертиза и знаење. Тоа го остварува преку бројни учества во емисии и дебати, но и преку пишани текстови и интервјуа во медиуми.

Таа, како хуманитарен активист, работи на голем број активности преку меѓународната организација Lions, за што во 2022 година има добиено и Медал за меѓународно лидерство.

АНГАЖМАН КАКО ПРОРЕКТОР ЗА НАСТАВА

Во 2020 година, по стапувањето на должност Проректор за настава на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, таа е претседател на Универзитетскиот стручен совет на докторски студии, претседател на Комисијата за настава, претседател на Комисијата за информатичка технологија и член на Одборот на Фондацијата „Константин Стојанов“. Согласно Стратегијата и Акциониот план на Универзитетот за периодот од 2019 до 2023 година и Програмата на ректорот за работа и развој на Универзитетот во период од 2020 до 2023 година, Христина Спасевска е вклучена во имплементација на нови системи и правила, како и подобрување на постоечките во делокругот на наставната дејност на универзитетот.

Таа ја координира подготовката на Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии - докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, што беше објавен на 31 декември 2020 година. За олеснување на административно-техничките постапки и информирањето на студентите беа подготвени за реализација Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус академски студии - докторски студии и Водич за студентите со сите обрасци потребни за нивното досие. Со цел привлекување на странски студенти и олеснување на комуникацијата на веќе запишаните, истите беа преведени и на англиски јазик.

Како претседател на Комисијата за информатичка технологија координираше неколку значајни проекти за дигитализација, коишто произлегуваат од барањата за зголемување на квалитетот на наставната дејност на универзитетот. Тоа се концептот за унапредување на дигитализацијата на универзитетот во наставната, научноистражувачката, уметничката, стучната и административно-техничката работа со цел зголемување на неговата видливост; насоки за развој на нови функционалности и упатства за Интегрираниот систем за студентски сервиси iKnow; електронско досие за студентите од трет циклус студии во iKnow, што овозможи воспоставување на колекција со докторски трудови во Ризницата на научни трудови; интегрирана дигитална платформа за учење iLearn; систем за електронско плаќање; надградба на оптичката инфраструктурна мрежа на универзитетот со паралелни врски во оптички прстен.

Како претседател на Комисијата за настава Христина Спасевска ги координираше активностите поврзани со наставниот процес и студентите, како и изготвувањето на актите и упатствата поврзани со оваа дејност.

Проф. д-р Христина Спасевска

Скопје, 02.05.2023 година